

SJ Överföringsvagn Q37

2070 Skala H0

Historik

Överföringsvagnar används för att transportera vagnar på spår med annan spårvidd. Littera Q37 (utan extra bokstav) gjordes för att kunna transportera smalspårsmaterial med spårvidd 891 eller 1067 på normalspår.

SJ hade tidigare inget behov av sådana transporter men genom förstatligandet av smalspårnätet uppstod ett behov att kunna transportera smalspårsmateriel exempelvis för revision på SJs verkstäder. Sammanlagt tillverkas tio vagnar.

Ursprunglig littera var Q37. Därefter har den under en period littera SI för att 1967 få littera Uaikk-v. Aktuella nummer framgår av tabell.

2022 finns fortfarande fem vagnar kvar. En hos Järnvägsmuseum i Gävle och fyra hos TJF i Västervik. Några av dessa är dock planerade att skrotas.

Referenser

Bilder på DigitaltMuseum.se:

Jvm23540
KBDB09821
KBDB09822
KDAJ00239
KDAJ04867
KDAJ06583
KDAJ00487
KDAJ00455

På TJFs hemsida finns också bilder.

Underlag

Det är dåligt med ritningar på den här vagnen och bilder är ofta tagna från långt håll för att få med hela vagnen.

Nytagna bilder har också använts men här uppstår frågor kring vad som är ursprungligt och vad som kan vara resultat av ombyggnader. Byggsatsen är gjord enligt principen "man gör så gott man kan":

Konstruktion

Vagnen har två inre och två yttre långbalkar som är förbundna med tvärbalkar. Byggsatsens delar är ganska ömtåliga innan montage. När allt är sammanfogat blir det dock en stadig konstruktion - som alla fackverkskonstruktioner.

Löd med mycket fluss och lite lödtenn och gärna med en smal lödspets. Det kan vara svårt att komma åt på en del ställen. Man behöver inte löda alla skarvar, bara så mycket att delarna hänger ihop med varandra

Det är närmast omöjligt att komma åt att skrapa i de inre delarna. Löd därför helst inte med elektroniktenn utan med 144 grader tenn. Detta tenn vill flyta ut så tunt som möjligt och man behöver oftast inte skrapa bort något överflöd. Om man fått för mycket tenn någonstans kan man oftast åtgärda det med mer fluss och värmning. Det överflödiga tennet sticker iväg in i skarvar.

Byggsatsens innerbalkar har flyttats in något för att klara radier ner till ca 450 mm.

Prototypen hade öppningsbara buffertbalkar för att kunna köra på smalspårsmateriel från ramp. Byggsatsens grundutförande är utan denna funktion men för den händige finns ett speciellt kapitel.

Många delar finns i förvillande liknande varianter men kan hittas med plåt-

översikten. Ta därför inte loss delar förrän det är dags för montering.

(På en första produktionssats blev två bärbalkar (4) fel och ska bytas ut mot medskickade ersättningsdelar. Fast då får man med lite bonussaker...)

Räler

Skillnad i spårvidd mellan 891 och 1067 mm var inte tillräckligt stor för att få plats med riktiga räler på prototypen. Vagnen hade därför i stället fyrkantjärn som räler.

I modell går de heller inte att göra en korrekt lösning. I stället för fyrkantjärn (som är svår att hitta rakdragen) tar vi vanlig rundstång. De inre "rälerna" får avstånd 10,5 mm men de yttre får tyvärr inte 12 mm utan 14 mm.

Underrede

Löd fast "räler" (1) ovanpå ovansidan (2). Inetsade spår används för styrning. Fila ner ovansidan på "rälerna" lite grann för att få ett fyrkantigare utseende.

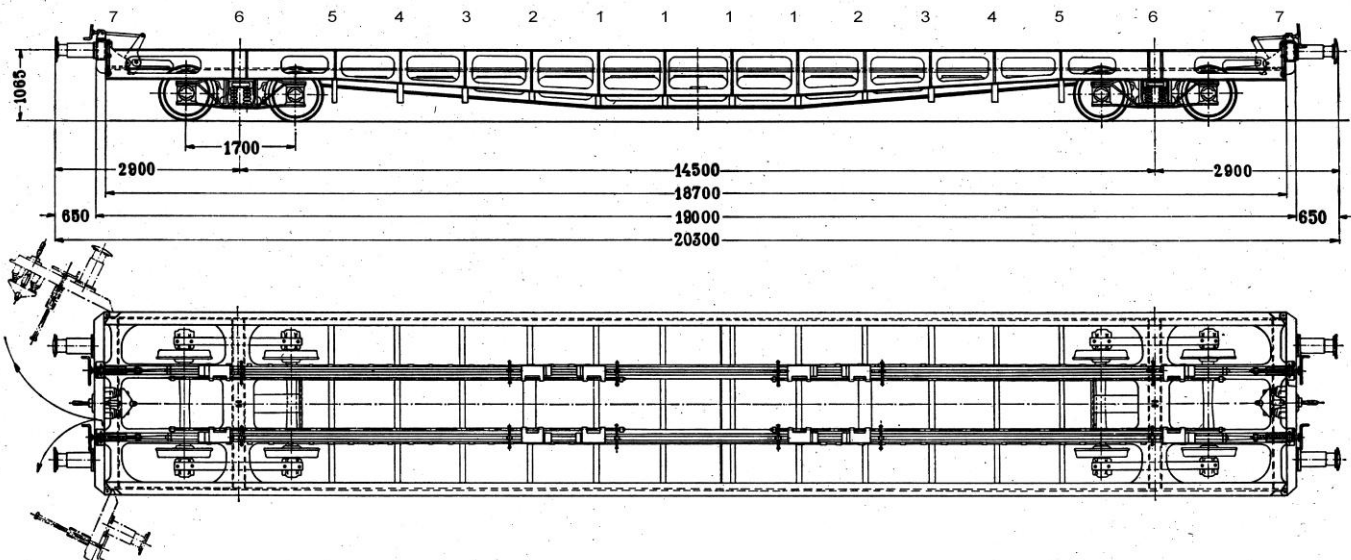
Löd fast innerbalkar (3) med ovansidan. Kolla att de blir vinkelräta. Undvik att löda där tvärbalkarna kommer att hamna.

Lägg balkpaketet med spåret neråt på den medskickade masonitplattan (28).

Stoppa ner tvärbalkarna (4) i balkpaketet, en i taget. Löd fast i mitten men undvik att löda för långt utåt kanterna.

Det finns sju olika varianter på tvärbalkar, numrerade från 1 (fyra i mitten) till 7 (mot buffertbalkar). Kolla noga att rätt tvärbalk hamnar på rätt plats.

Vid tvärbalk 6 och 7, bocka ovansidan så den följer tvärbalkarna.

Trä i ytterbalkar (5) på balkpaketet med sidan märkt IN inåt. Löd fast vid tvärbalk 6 och 7.

Löd fast undersida (6) på balkpaketet. Vid tvärbalk 6 och 7, bocka undersidan så den följer tvärbalkarna.

Löd fast förstärkningsbalkar (7) under innerbalkar 3-5. Löd fast fläns på dessa ut till ytterbalkarna.

Nu kan man löda fast alla tvärbalkar vid ytterbalkarna.

Löd fast flänsar (8+9) ovanpå och under ytterbalkarna.

Buffertbalkar mm

Ritsa vikanvisningarna rejält på buffertbalkar (10) till nästan genombrott. Vik ihop och löd ihop.

Montera:

- koppelkrok med platta (11)
- buffertar (12)

Montera buffertbalken på underredet med buffertaxlar (13) i alla fyra hörnen. Löd fast i underredet.

Vik och löd ihop låsning (14). Stick ner i ovasidans hål och löd fast.

Vik ihop låsfäste (15) enligt figur och löd fast ovanpå buffertbalken.

Löd fast vev (16) mellan låsning och fäste. Använd trådar för att hålla fast under lödning.

Öppningsbar buffertbalk

Kapa buffertbalkarna enligt linjerna på insidan. Ritsa och löd ihop varje del för sig enligt ovan.

Borra ett 1 mm hål från högra sidan, sett inifrån vagnen.

Montera buffertbalkarna i underredet med buffertaxlar men löd inte fast i underredet.

Vik och löd ihop låsning (14) och fila rent på undersidan. Löd ihop med övriga delar i låsningen enligt ovan.

Löd fast ovanpå den lösa buffertbalken.

Buffertdelarna hålls fast i stängt läge med en 1 mm låsaxel genom hålet i sidan och öppnas genom att dra ut låsaxeln lite grann.

Detaljering

Montera:

- tryckluftslangar (17)
- destinationsskylt (18)
- reparationsskylthållare (19)

Koppelimitation (21) hängs på koppelkroken efter målning.

Boggier

Vik ihop boggierna (22) som ett dragspel. Löd ihop med mycket lödvätska men lite tenn.

Vik ihop boggihylla (23). Löd fast i nedkant av boggin i hålet i mitten.

Forma boggifjäder (24) så det ser ut som två fjädrar bredvid varandra. Löd fast på boggihyllan.

Löd fast bussningar (25) på boggidorna.

Boggierna hålls fast i underredet genom att böja ner fliken i undersidan. Boggin sticks in i fliken och låses med en tråd (26).

De hjul som skickas med byggsatsen är enkelisolerade. Vilken sida som är isolerad ser man på baksidan av hjulen. Montera hjulen så att alla isolerade hamnar på samma sida av vagnen.

Det är trångt för hjulen i alla dimensioner och det finns risk att flänsarna tar i ovasidan om spårläget är dåligt. Man kan minska risken genom att efter målning lägga på ett lager tape

Målning

Vid leverans antagligen helt SJ-brun.

Idag är buffertbalk, buffertar och boggi svarta

Härefter klarlack, dekal, mjukgörare, mattlack, väderbitning.

Märkning

På tidigare bilder var text målat direkt på ytterbalkarna. På senare bilder är texten målad på skyltplåtar (20).

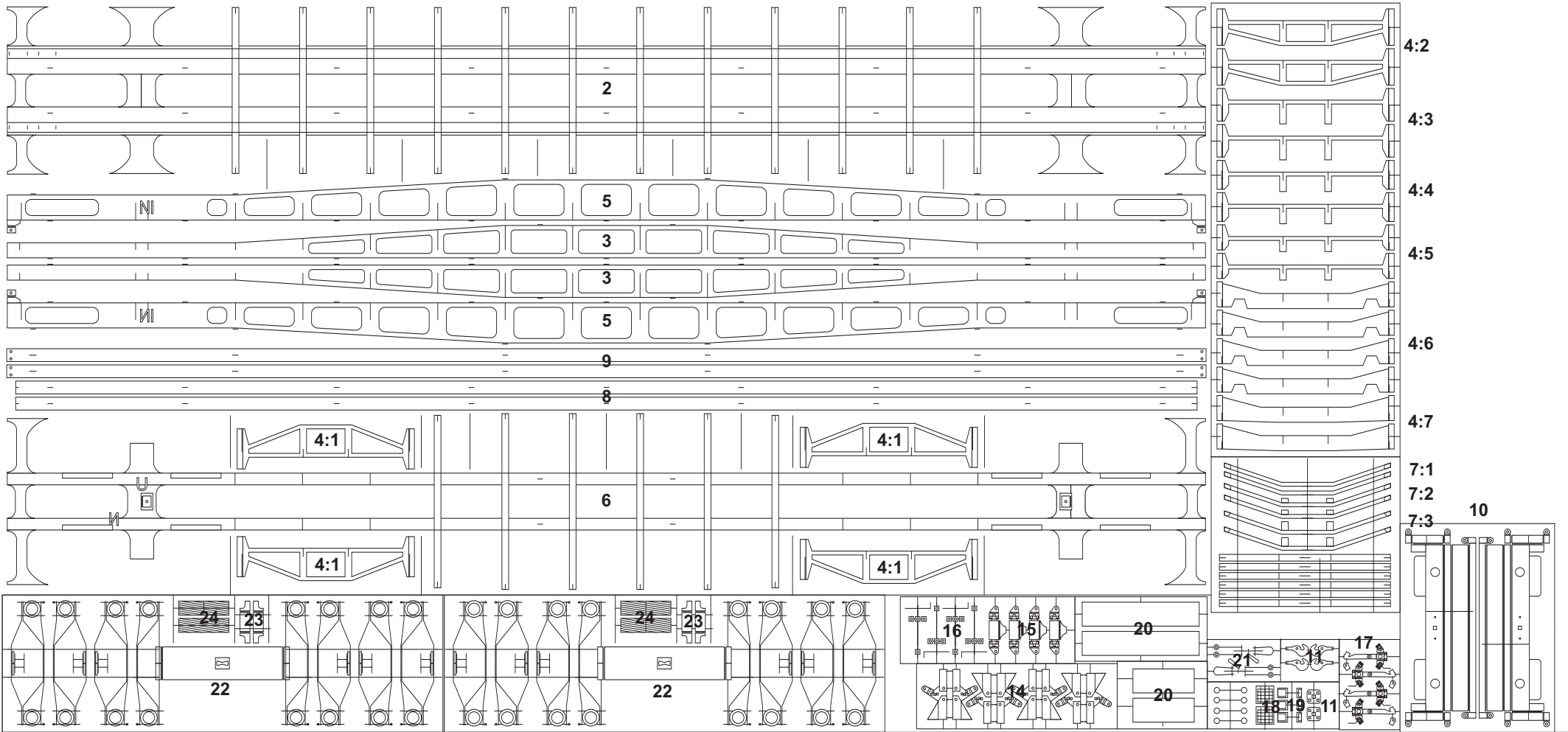

Stycklista

ID	Ant	Benämning
1	4#	Råler, rundstång 1 mm
2	1	Ovansida
3	2	Innerbalk
4	18	Tvärbalk (7 var.)
5	2	Ytterbalk, liv
6	1	Undersida
7	6	Förstärkningsbalk m. fläns (3 var)
8	2	Ytterbalk, överfläns
9	2	Ytterbalk, underfläns
10	1	Buffertbalk
11	2	Koppelkrok med platta
12	4#	Buffert
13	4*	Buffertaxel, 0,4 mm
14	4	Låsning
15	4	Låsfäste
16	4	Vev
17	2+2	Tryckluftsslang
18	2+2	Destinationsskylt (2 var.)
19	2	Reparationsskylthållare
20	2+2	Skyltplåt
21	2	Koppelimitation
22	2	Boggi
23	4	Boggihylla
24	2	Boggifjädring
25	8#	Bussning
26	2*	Låstråd
27	4#	Skivhjul, d=9,0
28	1#	Masonitplatta

*=ingår inte i byggsatsen, #=lös del

Beställd	Q37	SI	Uaikk-v
1944	100038	20-74-422 5 000	82-74-991 7 000-5
1944	100039	20-74-422 5 001	82-74-991 7 001-3
1944	100040	20-74-422 5 002	82-74-991 7 002-1
1944	100041	20-74-422 5 003	82-74-991 7 003-9
1947	100047	20-74-422 5 004	82-74-991 7 004-7
1953	100141	20-74-422 5 005	82-74-991 7 005-4
1953	100142	20-74-422 5 006	82-74-991 7 006-2
1953	100143	20-74-422 5 007	82-74-991 7 007-0
1953	100144	20-74-422 5 008	82-74-991 7 008-8
1953	100145	20-74-422 5 009	82-74-991 7 009-6

Tryckluftssläng
t = 0,6 mm

d = 6

